

Thực trạng quản lý sinh viên nội trú môn Giáo dục Quốc phòng - An ninh tại Trường Cao đẳng Công thương Thành phố Hồ Chí Minh

Nguyễn Thành Quân*, Trương Xuân Hùng*

*ThS. Trường Cao đẳng Công thương Thành phố Hồ Chí Minh

Received: 5/6/2024; Accepted: 12/6/2024; Published: 18/6/2024

Abstract: Ho Chi Minh City College of Industry and Trade is one of the country's key schools in training high-quality human resources, in scientific research as well as technology transfer to meet social needs. Management of boarding students in National Defense and Security Education at the Dormitory of Ho Chi Minh City College of Industry and Trade plays an important role in supporting the school's training work, creating an environment Boarding allows students to feel secure in their studies; Helps students practice ethics, political qualities and skills, and obey orders.

Keywords: National defense, security, student management, roles, tasks, current situation, dormitory,

1. Đặt vấn đề

Việc ăn, ở và học tập tập trung đối với môn Giáo dục Quốc phòng – An ninh (GDQP-AN) là yêu cầu bắt buộc đối với những sinh viên (SV) chưa hoàn thành môn GDQP-AN được Trường Cao đẳng Công thương tiến hành từ đầu 2018. Nhằm mục đích để SV trải nghiệm việc học tập, ăn ở, sinh hoạt trong một môi trường gần với đời sống quân ngũ; SV học tập rèn luyện thực hiện các chế độ trong ngày và trong tuần cụ thể là 11 chế độ trong ngày và 3 chế độ trong tuần. Bài viết đề cập đến thực trạng hoạt động quản lý (QL) SV NT môn GDQP-AN tại Trường Cao đẳng Công thương Thành phố Hồ Chí Minh.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái quát về Trường Cao đẳng Công thương TPHCM

Nhà trường được Chủ tịch Nước trao tặng Huân chương lao động hạng nhất (năm 2001), Huân chương lao động hạng nhì (năm 1997), Huân chương lao động hạng ba (năm 1992) và Huân chương độc lập hạng ba (năm 2006); Huy chương lao động hạng nhất lần II (Năm 2016). SV học tại trường rất tích cực nghiên cứu và học hỏi trong lĩnh vực khoa học công nghệ và đó là niềm tự hào của trường.

2.2. Công tác quản lý SV học Giáo dục quốc phòng – an ninh tại ký túc xá

- Về cơ cấu bao gồm: Trưởng khoa, tổ trưởng bộ môn, giảng viên.

- Về công tác QL SV NT môn GDQP-AN tại KTX như sau: Tiếp nhận, QL, sắp xếp chỗ ăn, ở, học tập cho SV theo từng phòng; đảm bảo an ninh, trật tự (ANTT); tài sản; vệ sinh môi trường. Tích cực thực

hiện nếp sống văn minh, phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao trong khu KTX. Hướng dẫn tổ chức, thực hiện, kiểm tra, đánh giá kết quả các mặt thực hiện nội quy, quy định KTX của SV, giúp SV rèn luyện các kỹ năng và xây dựng KTX an toàn – kỉ cương – văn minh – sạch đẹp.

- Về nội dung QL SV: QL hoạt động tiếp nhận SV vào ở khu NT GDQP-AN KTX; Tổ chức, ăn, ở, học tập tập trung, QL các hoạt động của SV; QL các hoạt động đảm bảo ANTT; QL cơ sở vật chất, trang thiết bị đáp ứng các yêu cầu ở, sinh hoạt, học tập của SV; QL các hoạt động dịch vụ phục vụ SV.

2.3. Thực trạng QL khu NT môn Giáo dục Quốc phòng – An ninh

2.3.1. Thực trạng tổ chức, QL các hoạt động của SV NT môn GDQP-AN

Cùng với công tác QL về ăn, ở và học tập của SV, khoa đã tiến hành tổ chức và QL các hoạt động của SV với mục đích giúp SV NT có ý thức trách nhiệm với nơi cư trú, biết giữ gìn tài sản cá nhân, tập thể, giữ gìn nơi ở sạch sẽ, biết sống hòa đồng trong tập thể.

Trên cơ sở tổ chức các hoạt động phong trào như: phong trào SV tự quản, phòng ở tự quản, văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao, ANTT, phòng cháy chữa cháy, phong trào tự học... khu NT GDQP-AN KTX đã xây dựng thành công một môi trường sống và học tập nề nếp, kỉ luật, lành mạnh; góp phần nâng cao đời sống tinh thần, giáo dục về chính trị, tư tưởng cho SV, giúp họ rèn luyện các kỹ năng...

Vào đầu mỗi khóa học khoa tổ chức họp với tất cả SV mới vào khu NT GDQP-AN KTX, phổ biến các nội quy, quy định và những lưu ý khi NT. Mỗi phòng

đều được phát ấn phẩm quy định chế độ sinh hoạt gồm có: 11 chế độ trong ngày và 3 chế độ trong tuần đối với SV tham gia học tập môn GDQP-AN để biết và thực hiện.

2.3.2. Thực trạng, kết quả học tập của SV NT môn học GDQP-AN ở KTX

Thực tế quá trình tổ chức học tập trung đã cho thấy kết quả học tập có chuyển biến tích cực hơn. Tỷ lệ SV hoàn thành môn học của lớp được tổ chức học tập trung cao hơn đáng kể so với những SV không tổ chức học tập trung.

- Qua kết quả điều tra, khảo sát chúng ta thấy tỉ lệ SV hoàn thành môn học của khối NT (90%) cao hơn so với khối ngoại trú (86%).

- Bên cạnh kết quả đạt của SV NT là 90% thì ngay trong đó vẫn có điểm chưa tốt. Chính là tỉ lệ SV NT đạt điểm từ 7 đến cận 8 có tỉ lệ thấp hơn SV ngoại trú. Về vấn đề này có 2 nguyên nhân chủ yếu sau:

+ Cùng khối lượng kiến thức như nhau, nhưng khi tổ chức học tập tập trung SV NT chỉ học trong 2 tuần với lượng kiến thức rất lớn cả lý thuyết lẫn thực hành. Trong khi đó SV ngoại trú không tổ chức học tập trung, thời gian học rải đều trong 15 tuần; có thời gian dài hơn với lượng kiến thức đó để học tập nghiên cứu kĩ hơn, sâu hơn nên tỉ lệ này có thể hiểu được.

+ Lí do thứ hai đến từ yếu tố chủ quan của mỗi SV. Những SV đạt điểm cao chủ yếu là làm được nhiều câu hỏi khó. Để có được điều này ngoài kiến thức học trên lớp SV phải nghiên cứu thêm các tài liệu khác. Và không phải SV nào cũng làm được điều này.

2.3.3. Môi trường ANTT và xử lí các tình huống ở khu NT GDQP-AN KTX

Hiện nay, công tác bảo vệ của khu NT GDQP-AN KTX có giáo viên trực đêm, trung đội trưởng và các tiểu đội trưởng, phân công làm nhiệm vụ theo ca và có trách nhiệm đảm bảo ANTT khu NT GDQP-AN KTX từ 22h đến 7h sáng hàng ngày, kiểm soát và giải quyết tất cả các vấn đề liên quan đến ANTT trong khu NT GDQP-AN.

Ban Tự quản SV (trung đội trưởng và các tiểu đội trưởng) được phân công phối hợp hỗ trợ tổ bảo vệ của KTX nhà Trường trong công tác đảm bảo ANTT Khu NT GDQP-AN KTX, cùng tổ bảo vệ tuần tra, trực chiến, giải quyết những vi phạm của SV về thực hiện nội quy, quy định ở khu NT GDQP-AN KTX, ngăn chặn và giải quyết những đối tượng bên ngoài vào khu NT GDQP-AN KTX gây mất ANTT. Bên cạnh đó, đội ngũ này còn cung cấp những nguồn tin quan trọng về những thay đổi, biến động liên quan

đến tư tưởng chính trị trong SV giúp Ban QL khu NT GDQP-AN nắm được thông tin để có kế hoạch kịp thời nhằm ngăn chặn những hành vi đáng tiếc có thể xảy ra, góp phần tạo sự bình yên trong KTX.

KTX có quy chế phối hợp với Công an Phường Phước Long B trong công tác đảm bảo ANTT KTX, mọi đối tượng bên ngoài vào KTX gây mất ANTT đều được báo đề công an địa phương vào giải quyết. Việc phối hợp với công an địa phương điều tra một số vụ mất cắp đạt hiệu quả cao.

2.3.4. Về những yếu tố ảnh hưởng tới công tác QL SV NT

Trong quá trình QL SV khu NT GDQP-AN, có một số yếu tố tác động trực tiếp đến công tác QL SV tại khu NT GDQP-AN KTX. Cụ thể:

- Đặc điểm tâm lí của lứa tuổi SV^[3]: Hầu hết SV đang thuộc lứa tuổi từ 18 đến 22 tuổi, đây là giai đoạn phát triển và hoàn thiện nhân cách. Bên cạnh những mặt tích cực như hăng hái tham gia xây dựng nếp sống văn hóa tại KTX thì vẫn còn một bộ phận nhỏ SV có tư tưởng chạy theo lối sống thực dụng, gây ảnh hưởng không nhỏ đến công tác QL SV ở khu NT GDQP-AN.

- Điều kiện cơ sở vật chất: Các dãy phòng đã xây dựng lâu năm, hệ thống điện chỉ đảm bảo cho chiếu sáng và quạt, hệ thống nước thường xuyên gặp sự cố, chỗ phơi đồ chật hẹp, không thoáng mát... đã ảnh hưởng đến sinh hoạt của SV.

- Tình hình ANTT^[4] tại địa bàn của KTX: Là nơi có số lượng SV ở đông, khu vực này cũng có tình trạng mất ổn định về ANTT như: Trộm cắp, đánh nhau, hút thuốc, uống rượu... SV nếu không tỉnh táo sẽ dễ bị sa ngã vào các tệ nạn trên.

2.4. Một số biện pháp nâng cao hiệu quả QL SV NT

2.4.1. Nâng cao nhận thức, trình độ của cán bộ QL

- Nhà trường cần tổ chức các lớp đào tạo nâng cao kĩ năng nghiệp vụ cho cán bộ QL khu NT GDQP-AN như tổ chức hội thảo, tọa đàm, giao lưu học hỏi kinh nghiệm QL với các đơn vị có cùng chức năng, nhiệm vụ.

- Nhà trường thường xuyên kiểm tra kết quả thực hiện công việc được giao của cán bộ QL khoa, bộ môn đưa ra các hình thức khen thưởng, kỉ luật rõ ràng để nâng cao trách nhiệm về công việc mình đang thực hiện.

- Tổ chức các buổi tọa đàm, hội thảo... có sự tham gia của ban giám hiệu, các đơn vị có liên quan. Nội dung hội thảo tập trung chủ yếu vào công tác đảm bảo ANTT, học tập, sinh hoạt của SV, quá trình thực hiện các nội quy, quy định của trường, công tác Đoàn

- Hội và chia sẻ những tình huống trong QL SV cũng như phương án giải quyết.

2.4.2. Tăng cường kiểm tra, đánh giá, khen thưởng, kỉ luật với các tiêu chí cụ thể

- Quá trình tổ chức học tập trung thường xuyên kiểm tra định kì, đột xuất việc ăn ở, sinh hoạt của SV trong Khu NT GDQP-AN, qua đó giám sát, đôn đốc, nhắc nhở việc thực hiện quy định, rèn luyện của SV; gần gũi, nắm bắt kịp thời diễn biến bất thường về tư tưởng, tâm tư, nguyện vọng của SV.

- Mỗi cán bộ được phân công tham gia thực hiện kế hoạch QL SV NT tại các phòng ở trong khu NT GDQP-AN cần phải lập kế hoạch kiểm tra rõ ràng để thực hiện, tránh quy kết sai cho SV dẫn đến hiểu nhầm, mâu thuẫn giữa SV NT và cán bộ QL KTX.

- Mỗi phòng ở phải đăng kí thi đua cá nhân, tập thể phòng ở và tham gia các phong trào vào đầu mỗi khóa học. Dựa vào bản đăng kí này, công tác thi đua khen thưởng sẽ được tiến hành chính xác hơn.

- Công tác thi đua khen thưởng phải được thực hiện theo đúng trình tự, thủ tục, theo các tiêu chí cụ thể và phải đảm bảo tính công bằng, kịp thời, nghiêm minh, chính xác, đúng đối tượng, để khi khen thưởng thì động viên được cá nhân, tập thể, khi kỉ luật thì đảm bảo tính răn đe, giáo dục.

- Cuối mỗi khóa học có tổng kết, khen thưởng những SV, phòng ở có thành tích đặc biệt xuất sắc trong các phong trào học tập và rèn luyện, các phong trào văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao,...

2.4.3. Lắp đặt thêm camera quan sát ở các dãy phòng khu NT GDQP-AN KTX

Lắp hệ thống camera an ninh trong toàn bộ khu NT GDQP-AN KTX nhằm kiểm soát việc ra vào cổng chính khu NT GDQP-AN, ra vào các dãy phòng, sân trường, bãi gửi xe làm cơ sở để tính thi đua của các cá nhân, tập thể khi học tập trung.

2.4.4. Phát triển các dịch vụ phục vụ SV ở khu NT GDQP-AN KTX

Nhằm nâng cao chất lượng cuộc sống cho SV khu NT GDQP-AN, Khoa QL khu NT đã đề xuất ban giám hiệu và phối hợp với các phòng ban chức năng của trường, cá nhân, doanh nghiệp triển khai các dịch vụ phục vụ SV NT, như:

- Thành lập căn-tin phục vụ cho môn GDQP-AN ăn tập trung, đảm bảo đáp ứng nhu cầu về chất lượng và số lượng SV ăn uống ở căn-tin.

Cho cá nhân và đơn vị bên ngoài vào đầu tư dịch vụ photo, in ấn, giặt ủi phục vụ SV.

- Đầu tư phòng y tế để chăm sóc sức khỏe cho SV khu NT GDQP-AN (KTX chưa có phòng y tế). Theo

quy định hiện nay, KTX phải có phòng y tế để chăm sóc sức khỏe cho SV. Phòng y tế phải đảm bảo có bác sĩ cùng với đầy đủ các thiết bị y tế, thuốc men có khả năng chữa trị các bệnh thông thường và sơ cấp cứu ban đầu khi cần thiết, đảm bảo hoạt động 24/24 giờ hàng ngày. Ngoài ra, phòng y tế phải thường xuyên tổ chức tuyên truyền và phòng chống các loại dịch bệnh trong KTX, tư vấn tâm lí – sức khỏe và giải đáp các thắc mắc cho SV về khám chữa bệnh...

3. Kết luận

Qua nghiên cứu cho thấy trong tổ chức dạy học môn GDQP-AN, việc QL SV NT GDQP-AN có vai trò rất quan trọng, quyết định đến kết quả tổ chức dạy học của bộ môn. QL tốt, hợp lý, khoa học góp phần rèn luyện ý thức tổ chức, kỷ luật và hình thành nhân cách của SV, nâng cao chất lượng học tập, hoàn thành môn học.

Vì vậy, để công tác QL SV NT GDQP-AN tại KTX Trường Cao đẳng Công thương Thành phố Hồ Chí Minh đạt hiệu quả cao cần có sự quan tâm hơn nữa của ban giám hiệu nhà trường trong việc nâng cấp cơ sở vật chất tại KTX, sửa chữa và làm mới các dãy phòng đã xuống cấp, có chế độ, chính sách đãi ngộ đối với cán bộ làm công tác QL SV khu NT GDQP-AN tốt hơn nữa. Cán bộ làm công tác QL SV khu NT GDQP-AN cần được tham gia các buổi học tập trao đổi kinh nghiệm với đơn vị bạn như Trung Tâm GDQP-AN Đại học Quốc Gia TP HCM^[5] và các Trung Tâm GDQP-AN^[6] của các trường khác để học hỏi kinh nghiệm QL. Nhà trường cần có mối liên hệ chặt chẽ với gia đình SV, cung cấp kết quả học tập và rèn luyện của SV trong thời gian học tập ở khu NT GDQP-AN tại KTX để gia đình kịp thời nắm được quá trình rèn luyện và học tập của con em mình.

Tài liệu tham khảo

[1]. Bộ Công Thương (2009). *Quyết định thành lập Trường Cao đẳng Công thương TPHCM*, Hà Nội.

[2]. Quốc Hội (2013), *Luật Giáo dục Quốc phòng và An ninh*. NXB Chính Trị Quốc Gia

[3]. Nguyễn Đức Sơn, Lê Minh Nguyệt, Nguyễn Thị Huệ, Đỗ Thị Hạnh Phúc, Trần Quốc Thành, Trần Thị Lệ Thu (2017). *Giáo trình tâm lý học giáo dục*, NXB Đại học Sư phạm

[4]. Quốc Hội (2019). *Luật An ninh mạng*, NXB Tư pháp.

[5]. Đại học Quốc Gia TPHCM (1997). *Quyết định thành lập Trung tâm Giáo dục quốc phòng – An ninh sinh viên*, Hồ Chí Minh.

[6]. Bộ Quốc Phòng (1991). *Quyết định thành lập Trường Quân sự Quân Khu 7*, Hà Nội.